

27 Απριλίου, 1995

[ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΦΙΛΙΑΣΤΙΔΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ,

Καθ' ης η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 633/94)

5 *Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου — Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου — Υπάλληλοι — Γενική αρχή ότι η περιορισμένη άσκηση των καθηκόντων μιας θέσης που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του υπαλλήλου δεν μπορεί να στενέψει τους ορίζοντες της ανέλιξής του.*

10 *Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώσεως — Έκδηλη υπεροχή σε συνδυασμό με κατάχρηση εξουσίας — Στοιχειοθετήθηκε στην κριθείσα περίπτωση προαγωγής υπαλλήλου στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου.*

15 *Αντικείμενο της προσφυγής ήταν η προαγωγή του ενδιαφερομένου μέλους σε Πρώτο Γραμματειακό Λειτουργό. Κεντρικό επιχείρημα του αιτητή ήταν η έκδηλη υπεροχή του έναντι του προαχθέντος.*

20 *Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:*

1. *Η περιορισμένη άσκηση των καθηκόντων μιας θέσης που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του υπαλλήλου δεν μπορεί να στενέψει τους ορίζοντες της ανέλιξής του.*

25 *2. Ο αιτητής εν προκειμένω - και έχει αποδείξει - υπεροχή σε δύο βασικά κριτήρια. Είναι αρχαιότερος του προαχθέντος κατά τρία χρόνια και 7 μήνες. Περαιτέρω η αξία και ικανότητα του καθρεφτίζονται στις αξιολογήσεις που αναφέρθηκαν. Για μια συνεχή και μεγάλη περίοδο είναι ουσιαστικά καλύτερος. Ο συνδυασμός*

των δύο αυτών στοιχείων υπέρ του αιτητή - και εφόσον στα άλλα στοιχεία κρίσης δεν υπάρχει διαφορά ή ουσιώδης διαφορά εξασφαλίζουν στον αιτητή καταφανή υπεροχή, όπως η έννοια αυτή έχει νομολογιακά καθιερωθεί. Υπό τις συνθήκες αυτές ήταν αδιανόητο να κριθεί σαν επικρατέστερος ο ενδιαφερόμενος. Η συνεχής βελτίωση ενός υπαλλήλου είναι επαινετή, αλλά δε συνιστά νόμιμο λόγο προαγωγής όταν η πρόοδος του υπολείπεται κατά τρόπον εμφανή του επιπέδου άλλου υπαλλήλου.

5

3. Η επίδικη απόφαση υποκρύπτει κατάχρηση εξουσίας. Περαιτέρω η Αρχή υπερέβη τα ακραία όρια της διακριτικής της εξουσίας προβαίνοντας στην προαγωγή του ενδιαφερομένου.

10

Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα.

15

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Papadopoulos v. Republic (1985) 3 C.L.R. 405,

Οικονομίδης κ.ά. v. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 4385,

20

Οικονομίδης κ.ά. v. Ε.Δ.Υ. (1993) 4 Α.Α.Δ. 1919,

Γεωργίου κ.ά. v. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 4275,

25

Στεφάνου v. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 3004.

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Καθ' ης η αίτηση με την οποία προάχθηκε το ενδιαφερόμενο μέρος σε Πρώτο Γραμματειακό Λειτουργό στο Γραφείο Περιφέρειας Αμμοχώστου - Λάρνακας.

30

Ι. Τυπογράφος, για τον Αιτητή.

35

Γ. Κακογιάννης, για την Καθ' ης η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Ο αιτητής προσβάλλει την προαγωγή του Βλάσιου Κ. Ψάλτη (ενδιαφερόμενου μέρους) σε Πρώτο Γραμματειακό Λειτουργό στο Γραφείο Περιφέρειας Αμμοχώστου-Λάρνακας της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου από 1/7/94, θέση που διεκδικεί και ο ίδιος. Η Αρχή είχε να επιλέξει μεταξύ 10 υπαλλήλων, που

40

ήταν υποψήφιοι. Στη Μεικτή Συμβουλευτική Επιτροπή Επιλογής οι γνώμες διχάστηκαν. Ο Πρόεδρος και τρία μέλη πρότειναν για προαγωγή (με αλφαβητική σειρά) 3 υποψηφίους μεταξύ των οποίων και τον αιτητή. Άλλα 4 μέλη εισηγήθηκαν τον ενδιαφερόμενο.

5 Ενόψει του αποτελέσματος δεν υποβλήθηκε "Εισηγήση της Επιτροπής Επιλογής" αλλά "Από Κοινού Έγγραφο" (βλέπε Κανόνα 15 του Μέρους Ι του Δεύτερου Πίνακα των περί Αρχής Ηλεκτρισμού (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών του 1986, Κ.Δ.Π. 291/86). Το έγγραφο αυτό αντανακλά πιστά την εικόνα που μόλις έδωσα

10 για τις συστάσεις του υπηρεσιακού αυτού οργάνου.

Η διαδικασία συνεχίστηκε μπροστά σε άλλο συμβουλευτικό όργανο επιλογής, δηλαδή, τη Συμβουλευτική Υπεπιτροπή, στην οποία στάλθηκε το "Από Κοινού Έγγραφο". Η Υπεπιτροπή αφού,

15 όπως αναφέρει το σχετικό πρακτικό, έλαβε υπόψη και αξιολόγησε και όλα τα στοιχεία των υπαλλήλων, έκρινε ομόφωνα ότι ο ενδιαφερόμενος ήταν "ο καλύτερος διαθέσιμος υποψήφιος" και τον σύστησε για προαγωγή "λόγω της συνολικής πολύχρονης και ευδόκιμης προσφοράς του και λόγω του ότι η βαθμολογία του που αντανακλά την επίδοσή και απόδοσή του βελτιώνεται συνεχώς κατά τα τελευταία χρόνια".

20

Πρέπει να ειπωθεί ότι ο Αρχιμηχανικός και Γενικός Διευθυντής της Αρχής δε συντάχθηκε με την άποψη αυτή. Ο ίδιος σύστησε τον Ανδρέα Π. Ανδρέου, που ήταν ένας από τους τρεις προκριθέντες από τον Πρόεδρο και τρία μέλη της Επιτροπής Επιλογής. Την ίδια στάση τήρησε ο Διευθυντής και όταν κλήθηκε από το διοικητικό συμβούλιο να εκφέρει άποψη στην τελική

25 συνεδρίαση της 21/6/94, κατά την οποία λήφθηκε η επίδικη απόφαση. Χρησιμοποιήθηκε η ίδια ακριβώς διατύπωση, που ήδη κατέγραψα, για την αιτιολόγηση της απόφασης.

30

Στέκομαι στο κυριώτερο επιχείρημα που πρόβαλε ο αιτητής: ότι έχει καταφανή υπεροχή απέναντι των συναδέλφων του. Ας σημειωθεί ότι τα κριτήρια προαγωγής θεσμοθετούνται από τον Καν. 23. Και περιλαμβάνουν τα τρία κλασσικά κριτήρια της αρχαιότητας, της αξίας και των προσόντων. Σε κανένα δεν αποδίδεται ειδικό βάρος ούτε γίνεται οποιαδήποτε ιεράρχηση. Θεωρούνται ισοδύναμα.

35

Κατά τον Καν. 25(1) η αρχαιότητα μεταξύ των υπαλλήλων προσδιορίζεται με γνώμονα την ημερομηνία διορισμού ή προαγωγής στη συγκεκριμένη θέση. Δε χρειάζεται να αναφέρω τις λεπτομέρειες της σταδιοδρομίας των δύο υπαλλήλων σε έκταση. Ο ενδιαφερόμενος προσλήφθηκε στην υπηρεσία της Αρχής ως καταγραφείας

40

μετρητών/εισπράκτορας από 1/10/56. Ο αιτητής εργοδοτήθηκε από 4/7/61 ως έκτακτος δακτυλογράφος και μονιμοποιήθηκε από 1/1/64 σε Βοηθό Γραφέα. Υπήρξε κάποια διχογνωμία αν ο χρόνος υπηρεσίας του αιτητή υπολογίζεται από την αρχική πρόσληψη ή τη μονιμοποίηση. Δεν έχει όμως σημασία. Ότι προσμετρά από τη σκοπιά της αρχαιότητας είναι η ημερομηνία προαγωγής στη θέση που κατείχαν πριν από την επίδικη προαγωγή, δηλαδή, εκείνη του Ανώτερου Γραμματειακού Λειτουργού. Ο αιτητής κατέλαβε τη θέση την 1/9/85 ενώ ο ενδιαφερόμενος 4 σχεδόν χρόνια αργότερα, την 1/4/89.

5

10

Η υπηρεσιακή εικόνα, όπως αναδύεται από τις βαθμολογίες των διαδίκων μερών, φανερώνει επίσης θεαματική υπεροχή του αιτητή. Παραθέτω το συγκριτικό πίνακα της βαθμολογίας που καλύπτει την περίοδο 1990 μέχρι και το 1993.

15

<u>Αιτητής</u>	<u>Εξαιρέτος</u>	<u>Πολύ Ικανοποιητικά</u>	<u>Ικανοποιητικά</u>
1990	4	4	0
1991	4	4	0
1992	5	3	0
1993	5	3	0
Ενδ.			
<u>Μέρος</u>	<u>Εξαιρέτος</u>	<u>Πολύ Ικανοποιητικά</u>	<u>Ικανοποιητικά</u>
1990	0	2	6
1991	1	7	0
1992	2	6	0
1993	3	5	0

20

25

Ο αιτητής είναι κάτοχος 4 πιστοποιητικών παρακολούθησης επιμορφωτικών σεμιναρίων σε διάφορα θέματα. Τα πρόβαλε για να δείξει υπεροχή και σε αυτό τον τομέα. Δεν είναι όμως ανάμεσα στα προσόντα που απαιτούνται για τη θέση από το σχέδιο υπηρεσίας. Διευκρινίζεται ότι και οι δύο κατέχουν τα προσόντα αυτά. Υπό αυτές τις συνθήκες δε διαπιστώνεται υπεροχή του αιτητή. Στην καλύτερη περίπτωση τα πρόσθετα προσόντα που δε θεσπίζονται από το σχέδιο υπηρεσίας είναι οριακής σημασίας (βλέπε *Παπαδοπούλου ν. Δημοκρατίας* (1985) 3 Α.Α.Δ. 405, *Αλέξανδρος Οικονομίδης και Άλλος ν. Δημοκρατίας* (1992) 4 Α.Α.Δ. 4385 και *Γεώργιος Οικονομίδης και Άλλος ν. Ε.Δ.Υ.* (1993) 4 Α.Α.Δ. 1919).

30

35

Το τελευταίο θέμα, που συσχετίζεται με το υπό συζήτηση, είναι η πείρα. Ο καθέννας διεκδικεί για τον εαυτό του την απόκτηση ευρύτερης πείρας που μπορούσε να συναρτηθεί με την εκτέλεση των καθηκόντων της επίδικης θέσης. Ο αιτητής υπέβαλε ότι οι εμπειρίες του ενδιαφερομένου είναι περιορισμένες διότι εκτε-

40

λούσε καθήκοντα επιθεωρητή λογαριασμών. Ενώ ο ίδιος είχε ευρύτερο φάσμα δραστηριοτήτων, που απαριθμεί ο δικηγόρος του και καλύπτει θέματα οικονομικά, προσωπικού κ.λ.π. Ο ενδιαφερόμενος αντέταξε πως ήταν υπέρτερος στο πεδίο αυτό διότι ήταν τοποθετημένος στο Γραφείο Περιφέρειας Αμμοχώστου-Λάρνακας σε αντίθεση με τον αιτητή που ήταν περιορισμένος στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Δεκέλειας.

Σε επίρρωση του ισχυρισμού του αναφέρθηκε στην άποψη του Διευθυντή του κατά τη διαδικασία ενώπιον της Μεικτής Επιτροπής Επιλογής (παράρτημα 3). Παραθέτω τη γνώμη του Διευθυντή του ενδιαφερόμενου μέρους:

"Ο κ. Χ. Κωνσταντινίδης, Διευθυντής Περιφέρειας Αμμοχώστου-Λάρνακας, ανέφερε ότι ο 8303 Βλ. Ψάλτης έχει πείρα στο Αρχείο και στην Αποθήκη και ευρυτάτη πείρα στις Λογιστικές Υπηρεσίες της Περιφέρειας. Έχει πολύ καλές οργανωτικές και εποπτικές ικανότητες. Η απόδοσή του είναι πολύ ικανοποιητική. Κρίνεται κατάλληλος για προαγωγή."

Είναι σωστό να μεταφέρω και τη γνώμη του Διευθυντή του Σταθμού Δεκέλειας για τον αιτητή:

"Ο κ. Α. Ευσταθιάδης, Διευθυντής Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Δεκέλειας, ανέφερε ότι ο 8535 Γρ. Φιλιασιτίδης έχει ευρυτάτη πείρα στο Τμήμα Γενικών Υπηρεσιών του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Δεκέλειας και χειρίζεται θέματα προσωπικού, ετοιμασίες αναφορών και άλλα γενικά καθήκοντα. Είναι προϊστάμενος του γραφειακού προσωπικού του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Δεκέλειας. Έχει πολύ καλές οργανωτικές και εποπτικές ικανότητες. Η απόδοσή του είναι εξαιρετική. Κρίνεται κατάλληλος για προαγωγή."

Παρατηρώ ότι το σχέδιο υπηρεσίας δεν αποδίδει στην ιδιαίτερη πείρα οποιαδήποτε ειδική βαρύτητα. Εννοώ πως δεν την περιλαμβάνει στις απαιτήσεις της θέσης. Παραμένει φυσικά πάντοτε η πείρα σαν στοιχείο συμπληρωματικό της αξίας του υπαλλήλου. Από τα στοιχεία των φακέλων και την αξιολόγηση που παρέθεσα δεν προκύπτει ότι είτε ο ένας είτε ο άλλος υπάλληλος απέκτησε ουσιαστικότερη ή πληρέστερη πείρα σε βαθμό που να δημιουργείται αξιοπρόσπεκτη υπεροχή του ενός έναντι του άλλου. Σημειώνεται μόνο από τις συστάσεις ότι η απόδοσή του ενδιαφερομένου χαρακτηρίστηκε σαν "πολύ ικανοποιητική" και του αιτητή σαν "εξαιρετική".

Πρέπει ακόμη να σημειώσω πως η νομολογία που αναπτύχθηκε στο θέμα είναι ότι η περιορισμένη άσκηση των καθηκόντων μιας θέσης που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του υπαλλήλου δεν μπορεί να στενέψει τους ορίζοντες της ανέλιξής του. Να τι έχει αναφερθεί στην *Ανδρόνικος Γεωργίου και Άλλοι ν. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 4275: 5

"Η φύση των καθηκόντων των υπαλλήλων καθορίζεται από τη διοίκηση με πρώτο και βασικό όριο το σχέδιο υπηρεσίας και δεν εξαρτώνται από τη δική τους πρωτοβουλία. Κατά συνέπεια υπάλληλος στον οποίο ανατέθηκε περιορισμένος κύκλος καθηκόντων δεν μπορεί να τεθεί σε δυσμενέστερη μοίρα από εκείνο στον οποίο παρασχέθηκε η ευκαιρία για πλήρη ή ευρύτερη δραστηριότητα στην άσκηση των ευθυνών και καθηκόντων της συγκεκριμένης θέσης. Την άποψη αυτή υποστηρίζει η απόφαση *Δρουσιώτης και Άλλοι ν. Ρ.Ι.Κ.* (1990) 3 Α.Α.Δ. 1984." 10 15

Βλέπε επίσης *Μαρούλα Στεφάνου ν. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 3004. 20

Συγκεφαλαιώνοντας, ο αιτητής συγκεντρώνει - και έχει αποδείξει - υπεροχή σε δύο βασικά κριτήρια. Είναι αρχαιότερος του προαχθέντος κατά τρία χρόνια και 7 μήνες. Περαιτέρω η αξία και ικανότητά του καθρεφτίζονται στις αξιολογήσεις που αναφέρθηκαν. Για μια συνεχή και μεγάλη περίοδο είναι ουσιαστικά καλύτερος. Ο συνδυασμός των δύο αυτών στοιχείων υπέρ του αιτητή - και εφόσον στα άλλα στοιχεία κρίσης δεν υπάρχει διαφορά ή ουσιώδης διαφορά εξασφαλίζουν στον αιτητή καταφανή υπεροχή, όπως η έννοια αυτή έχει νομολογιακά καθιερωθεί. Υπό τις συνθήκες αυτές ήταν αδιανόητο να κριθεί σαν επικρατέστερος ο ενδιαφερόμενος. Η συνεχής βελτίωση ενός υπαλλήλου είναι επαινετή, αλλά δε συνιστά νόμιμο λόγο προαγωγής όταν η πρόοδος του υπολείπεται κατά τρόπον εμφανή του επιπέδου άλλου υπαλλήλου. 25 30

Η επίδικη απόφαση υποκρύπτει κατάχρηση εξουσίας. Περαιτέρω η Αρχή υπερέβη τα ακραία όρια της διακριτικής της εξουσίας προβαίνοντας στην προαγωγή του ενδιαφερομένου, η οποία και ακυρώνεται σύμφωνα με το άρθρ. 146.4(β) του συντάγματος. Με έξοδα σε βάρος της Αρχής. 35

Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα.